

V Bruseli 4. decembra 2020
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2020/0345(COD)**

13709/20
ADD 3

ECODEX 2
EJUSTICE 103
JUSTCIV 147
JAI 1070
COPEN 368
DROIPEN 117
IXIM 132
DATAPROTECT 146

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	3. decembra 2020
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2020) 542 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU Sprievodný dokument k návrhu NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o počítačovom systéme na komunikáciu v cezhraničných občianskych súdnych konaniach a trestných konaniach (systém e-CODEX) a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1726

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2020) 542 final.

Príloha: SWD(2020) 542 final

V Bruseli 2. 12. 2020
SWD(2020) 542 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

Spríevodný dokument

k návrhu

NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o počítačovom systéme na komunikáciu v cezhraničných občianskych súdnych
konaniach a trestných konaniach (systém e-CODEX) a o zmene nariadenia (EÚ)
2018/1726**

{COM(2020) 712 final} - {SEC(2020) 408 final} - {SWD(2020) 541 final}

Súhrnný prehľad
Posúdenie vplyvu týkajúce sa počítačového systému pre komunikáciu v cezhraničných občianskych súdnych konaniach a trestných konaniach (komunikácia v oblasti elektronickej justície prostredníctvom výmeny údajov on-line – systém e-CODEX)
A. Potreba konať
Prečo? Aký problém sa rieši?
e-CODEX je informačný systém cezhraničnej justičnej spolupráce, ktorý umožňuje používateľom bez ohľadu na to, či sú nimi justičné orgány, odborníci pracujúci v oblasti práva alebo občania, bezpečne odosielať a prijímať dokumenty, právne formuláre, dôkazy alebo iné informácie. Systém e-CODEX vyvinulo konzorcium 21 členských štátov EÚ v rokoch 2010 až 2016 s financovaním EÚ z rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inovácie – programu podpory IKT. Členské štáty využívajú tento systém na dobrovoľnej báze v konaniach, ako je európske konanie o platobnom rozkaze alebo európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. V súčasnosti je na účely zabezpečenia jeho údržby, vývoja a budúceho rozšírenia na ďalšie súdne konania potrebné nájsť riešenie, ktorým sa zaistí jeho riadne financovanie a udržateľnosť. To je aj predpokladom prijatia systému v členských štátoch, ktoré ho dosiaľ nevyužívali. Komisia už vyvíja digitálny systém výmeny elektronických dôkazov (eEDES), v ktorom sa systém e-CODEX používa ako komunikačný kanál. Od členských štátov sa očakáva pripojenie k systému eEDES do roku 2021. Systém e-CODEX je takisto najpravdepodobnejším softvérovým riešením na zavedenie decentralizovaného informačného systému v kontexte nariadenia o doručovaní písomností a nariadenia o vykonávaní dôkazov. Ak sa nezabezpečí udržateľné riadenie systému e-CODEX, bude ohrozené nielen toto úsilie, ale aj všetky konania, v ktorých sa už tento systém v pilotnej fáze využíva.
Čo sa od tejto iniciatívy očakáva?
Všeobecným cieľom je podporiť efektívne fungovanie spoločného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti zabezpečením optimálneho využívania súdnych konaní. Na plnenie tohto cieľa je nevyhnutý spoločný systém on-line komunikácie prispôbený justičným orgánom. Konkrétnejšie sa táto iniciatíva zameriava na predchádzanie neefektívnosti cezhraničnej komunikácie zabezpečovaním udržateľnej údržby systému e-CODEX a na zlepšovanie efektívnosti zabezpečením širšieho využívania systému e-CODEX.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ?
Mechanizmus bezpečnej výmeny cezhraničných informácií v rámci súdnych konaní sa najlepšie dosiahne na úrovni EÚ, keďže je potrebné všeobecne akceptované riešenie. Ak by neexistovalo opatrenie na úrovni EÚ, hrozí, že členské štáty vyvinú nezávislé vnútroštátne systémy, čo povedie k nedostatočnej interoperabilite medzi systémami. Hoci údržba na úrovni EÚ bude znamenať náklady, je to jediný spôsob, akým možno dosiahnuť interoperabilný systém cezhraničnej komunikácie medzi justičnými orgánmi.

B. Riešenia
Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Prečo?
Zvažovalo sa niekoľko legislatívnych aj nelegislatívnych možností. Niektoré možnosti boli zamietnuté hneď na začiatku: Vytvorenie samostatného právneho subjektu bolo zamietnuté, keďže by to bolo neprimerané vzhľadom na obmedzené úlohy, ktoré by subjektu boli zverené. Ďalej bolo zamietnuté využívanie a vývoj alternatívneho systému, a to najmä preto, lebo súčasné riešenie e-CODEX sa pri konaniach, v ktorých sa už využíva, osvedčilo ako veľmi účinné a efektívne, pričom možno odôvodnene predpokladať návratnosť 24 miliónov EUR investovaných do vytvorenia systému e-CODEX. Aj komerčné riešenie by bolo problematické z dôvodu zaistenia dlhodobej udržateľnosti, ako aj dôveryhodnosti a integrity vymieňaných údajov, keďže vlastníci riešenia by mal teoreticky prístup k prenášaným údajom. Odovzdanie systému e-CODEX členskému štátu alebo konzorciu členských štátov nebolo možné zväziť, keďže členské štáty túto možnosť jednoznačne zamietli. Uprednostňovali, ako to bolo vyjadrené v niekoľkých záveroch Rady, aby za ďalšiu postupnú údržbu systému e-

CODEX zodpovedala agentúra eu-LISA.

Za týchto podmienok sa oproti základnému scenáru, t. j. že by nebola zabezpečená žiadna trvalá údržba, čo by viedlo k ukončeniu fungovania systému e-CODEX, posudzovali dve možnosti. Spomedzi nich sa za najvhodnejšiu považovala možnosť odovzdania systému e-CODEX agentúre. Alternatívnou možnosťou bolo poveriť zabezpečovaním údržby systému e-CODEX Komisiu, táto možnosť sa však považovala za menej výhodnú, pretože by bolo zložitejšie zabezpečiť zapojenie členských štátov do riadenia systému – pričom práve to považujú členské štáty za dôležité na zabezpečenie nezávislosti súdnictva. Agentúra by mohla predstavovať flexibilnejšie riešenie aj z hľadiska lepšieho zohľadnenia príspevkov zainteresovaných strán. Spomedzi existujúcich agentúr má príslušné skúsenosti s riadením rozsiahlych informačných systémov iba Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, preto by mala byť poverená úlohou riadenia systému e-CODEX. Aby bolo možné prijať právny základ pre systém e-CODEX, ako aj riadne zabezpečiť proces odovzdania, údržbu systému e-CODEX musí v období 2021 – 2023 naďalej zabezpečovať súčasné konzorcium členských štátov alebo nový subjekt.

Kto podporuje ktorú možnosť?

Členské štáty do veľkej miery podporili odovzdanie systému e-CODEX agentúre, pričom za najvhodnejšiu považujú agentúru eu-LISA (najnovšie v záveroch Rady prijatých na zasadnutí Rady SVV v októbri 2020).

Aj zainteresované strany zastupujúce najväčšie organizácie odborníkov pracujúcich v oblasti práva v Európe vyjadrili podporu trvalému riešeniu pre systém e-CODEX. Viaceré zainteresované strany v reakcii na úvodné posúdenie vplyvu považovali za najvhodnejší subjekt na riadenie systému agentúru eu-LISA.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Systém e-CODEX ako základný informačný systém na digitalizáciu justičnej spolupráce zjednoduší a zrýchli cezhraničné súdne konania. Zlepšením efektívnosti cezhraničných konaní prispeje systém e-CODEX aj k lepšiemu fungovaniu digitálneho jednotného trhu. Využívanie systému e-CODEX bude mať priaznivý vplyv na boj proti cezhraničnej trestnej činnosti, pretože sa ním uľahčí spolupráca justičných orgánov v trestných veciach. Vďaka digitalizácii konaní by sa mohla zvýšiť aj efektívnosť vnútroštátnych súdov.

Regulačná agentúra EÚ, akou je eu-LISA, bude mať kapacitu zaistiť dlhodobú údržbu systému e-CODEX. Agentúra bude môcť prijímať postupy správy a riadenia, čo umožní rýchlu asimiláciu potrieb rôznych zainteresovaných strán vrátane členských štátov a používateľov systému e-CODEX.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Prevzatie úloh, ktoré v súčasnosti vykonáva konzorcium členských štátov pre systém e-CODEX, bude predstavovať náklady v rámci rozpočtu EÚ. Celkové náklady na obdobie 2022 – 2027 dosahujú 9,667 milióna EUR (priemerné náklady ročne vo výške 1,611 milióna EUR). Do týchto nákladov sú započítané dodatočné ľudské zdroje potrebné na činnosti vykonávané agentúrou eu-LISA a Komisiou. V agentúre eu-LISA sa začne prijímanie interných zdrojov už od 1. septembra 2022 obsadením dvoch pracovných miest pre ZZ. Od 1. januára 2023 bude mať agentúra eu-LISA obsadené celkom dve pracovné miesta pre DZ a tri pre ZZ, čím sa zabezpečia základné funkcie systému e-CODEX. Do zabezpečovania politického riadenia práce agentúry eu-LISA sa bude musieť okrem toho zapojiť aj Komisia (Generálne riaditeľstvo pre spravodlivosť a spotrebiteľov), ktorá bude monitorovať agentúru a pripraví potrebné vykonávacie akty stanovené v nariadení. Od roku 2022 sú vyčlenené rozpočtové prostriedky na jedno ďalšie štatutárne pracovné miesto.

Aký to bude mať vplyv na podniky, MSP a mikropodniky?

MSP a mikropodniky budú využívať výhody digitalizácie súdnych konaní vyplývajúce zo systému e-CODEX. Možnosť podávať návrhy na súdy on-line, napríklad návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu alebo návrhy v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu, umožní šetriť náklady na poštovné a zabezpečí aj úsporu nákladov v dôsledku efektívnejších a kratších konaní. MSP (ani ďalší prevádzkovatelia) nebudú po zavedení systému e-CODEX pre konkrétne právne konanie znášať žiadne dodatočné náklady.

Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?

Možno očakávať priaznivý vplyv na schopnosť vnútroštátnych justičných orgánov spolupracovať so svojimi protistranami z iných členských štátov. Systém e-CODEX môže napríklad uľahčiť vymáhanie nezaplatených pokút za dopravné priestupky od zahraničných rezidentov.

Inštalácia a používanie systému e-CODEX budú predstavovať náklady pre tie členské štáty, ktoré ho dosiaľ nevyužívali. Náklady by nemali prekročiť 80 – 100 človekodní na nasadenie.

Očakávajú sa iné významné vplyvy? Maximálne 6 riadkov

Ďalšie rozšírenie využívania informačného systému, akým je e-CODEX, v právnych konaniach by mohlo predstavovať úsporu prírodných zdrojov v dôsledku zníženia používania papiera. Priaznivý účinok na životné prostredie môže mať aj zníženie využívania prepravných služieb na doručovanie poštových zásielok. Očakáva sa aj účinok presahovania vedúci k digitalizácii vnútroštátnej správy, ak bude riešenie e-CODEX možné prijať aj na vnútroštátnej úrovni, a nielen pre cezhraničné prípady.

D. Nadväzné opatrenia

Kedy sa táto politika preskúma? Maximálne 4 riadky

Tri roky po prevode systému e-CODEX na agentúru eu-LISA a potom každé štyri roky Komisia posúdi, do akej miery predstavuje systém účinné riešenie. Na základe tohto hodnotenia Komisia rozhodne o primeraných nadväzných opatreniach.